

Tentamensskrivning i Inledande matematisk analys F1, HT 2003

Datum: 2004-08-16, kl. 8.45-12.45.

Hjälpmedel: Inga, ej heller räknedosa.

Telefon: Mikael Persson, tel. 0739-779268, Jonas Hartwig, tel. 0762-186654.

OBS! Personnummer skall anges på skrivningsomslaget.

=====

1. Avgör om integralerna nedan konvergerar eller divergerar. Ge endast svar, d.v.s. konvergent / divergent.

(a) $\int_1^\infty \frac{dx}{\ln x + 1}$; (b) $\int_1^\infty \frac{dx}{e^{2 \ln x} + 1}$; (c) $\int_1^\infty \frac{dx}{(x-1)^p}$; (d) $\int_0^1 \frac{dx}{\sqrt{1-x^2}}$.

Avgör om följderna nedan konvergerar eller divergerar när $n \rightarrow \infty$. Ge endast svar, d.v.s. konvergerar / divergerar.

- (e) $\{a_n\}_{n=1}^\infty$, $a_n = \frac{\ln n}{\sqrt{n}}$;
(f) $\{a_n\}_{n=1}^\infty$, $a_n = \frac{\cos n}{n}$;
(g) $\{a_n\}_{n=1}^\infty$, $a_n = (-1)^n \left(1 + \frac{1}{n^2}\right)^n$;
(h) $\{a_n\}_{n=1}^\infty$, $a_n = \left(1 + \frac{1}{n^2}\right)^n$.

(Varje rätt svar ger 1p, varje fel svar ger -1p, inget svar ger 0p; hela uppgiften ger minst 0p.)

2. Bestäm gränsvärdena (L'Hospitals regel får ej användas)

- (a) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sqrt{1+x} - \sqrt{1+x^2}}{\sqrt{1+x} - 1}$; (4p)
(b) $\lim_{x \rightarrow \infty} \left(\frac{x^2}{x^2-1}\right)^x$. (4p)

3. Rita grafen till funktionen $f(x) = \left(1 + x + \frac{x^2}{2}\right) e^{-x}$. Ange asymptoter, lokala extrema, inflexionspunkter etc. (8p)

4.(a) Bestäm en primitiv funktion till $f(x) = \frac{\arctan \sqrt{x}}{\sqrt{x(1+x)}}$. (4p)

(b) Beräkna $\int_0^{\frac{\pi}{4}} x^2 \sin 2x \, dx$. (4p)

5. Visa att $\frac{x-1}{\sqrt{x}} > \ln x > \frac{2(x-1)}{x+1}$ för alla $x > 1$. (6p)

6. Givet är den kontinuerliga funktionen $f : [a, b] \rightarrow [a, b]$. Visa att ekvationen $x = f(x)$ har åtminstone en rot i intervallet $[a, b]$. (6p)

7.(a) Definiera begreppet kontinuitet för en funktion f i en punkt x_0 . (1p)

(b) Definiera begreppet deriverbarhet för en funktion f i en punkt x_0 . (1p)

(c) Visa att om en funktion är deriverbar i en punkt, så är den kontinuerlig i samma punkt. Är det omvända påståendet sant? Motivera! (5p)

8.(a) Formulera och bevisa integralkalkylens medelvärdessats. (7p)

(b) Finn $\lim_{n \rightarrow \infty} \int_{\sqrt{n}}^{\sqrt{n+1}} \sin(x^2) \, dx$. (2p)

Inledande matematisk analys F1

(TMA 970)

16/8 - 04

Lösningar

- ① (a) divergent; (b) konvergent;
(c) divergent; (d) konvergent;
(e) konvergerar; (f) konvergerar;
(g) divergerar; (h) konvergerar.

$$\begin{aligned} \textcircled{2} \text{ (a)} \quad \frac{\sqrt{1+x} - \sqrt{1+x^2}}{\sqrt{1+x} - 1} &= \frac{(1+x - 1 - x^2)(\sqrt{1+x} + 1)}{(1+x - 1)(\sqrt{1+x} + \sqrt{1+x^2})} = \\ &= \frac{(1-x)(\sqrt{1+x} + 1)}{\sqrt{1+x} + \sqrt{1+x^2}} \xrightarrow{x \rightarrow 0} \frac{1 \cdot 2}{2} = 1 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{(b)} \quad \left(\frac{x^2}{x^2-1} \right)^x &= \left(1 + \frac{1}{x^2-1} \right)^x = \\ &= e^{x \ln \left(1 + \frac{1}{x^2-1} \right)} = e^{\frac{x}{x^2-1} \ln \left(1 + \frac{1}{x^2-1} \right)} \end{aligned}$$

$x \rightarrow \infty$

③ $D_f = \mathbb{R}$

$$f(x) = \frac{1}{2} (x^2 + 2x + 2) e^{-x} = \frac{1}{2} ((x+1)^2 + 1) e^{-x}$$

$$\rightarrow f(x) > 0 \quad \forall x \in \mathbb{R}$$

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = +\infty, \quad \lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = 0 \quad (\text{standardgränsvärde})$$

$\frac{f(x)}{x} \xrightarrow{x \rightarrow -\infty} -\infty \rightarrow$ ingen asymptot
 (horisontell i $+\infty$) ; $-\infty$

$$f'(x) = (1+x)e^{-x} - \left(1+x+\frac{x^2}{2}\right)e^{-x} =$$

$$= -\frac{x^2}{2}e^{-x}$$

$f'(x)=0 \Leftrightarrow x=0$; $f' \leq 0 \forall x \in \mathbb{R}$

$\Rightarrow f$ avtagande i $\mathbb{R}$
 inga lokala extrema

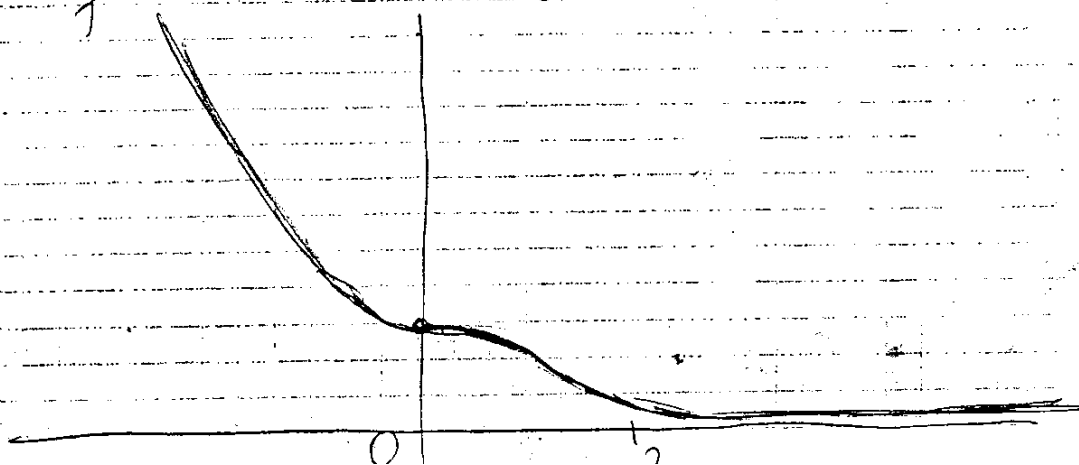
$$f''(x) = -xe^{-x} + \frac{x^2}{2}e^{-x} =$$

$$= \frac{1}{2}e^{-x}x(x-2)$$

x	0	2
f''	$+$	$-$

$\Rightarrow x_1=0$ & $x_2=2$ inflexionspiter

x	$-\infty$	0	2	$+\infty$
f	$+\infty$	1	0	0
f'	$-$	0	$-$	$-$
f''	$+$	$+$	0	$-$

$$\textcircled{4} (a) \int \frac{\arctan \sqrt{x}}{\sqrt{x}(1+x)} dx = \quad \triangle 3$$

$$= \left[\begin{array}{l} \sqrt{x} = t \\ x = t^2 \\ dx = 2t dt \end{array} \right] = \int \frac{\arctan t}{t(1+t^2)} \cdot 2t dt =$$

$$= 2 \int \arctan t (\arctan t)' dt =$$

$$= (\arctan t)^2 + C = (\arctan \sqrt{x})^2 + C$$

$$(b) \int_0^{\frac{\pi}{4}} x^2 \sin 2x dx = -\frac{1}{2} \left[x^2 \cos 2x \right]_0^{\frac{\pi}{4}} +$$

$$+ \frac{1}{2} \int_0^{\frac{\pi}{4}} 2x \cos 2x dx =$$

$$= -\frac{1}{2} \cdot \frac{\pi^2}{16} \cdot 0 + 0 + \frac{1}{2} \left[x \sin 2x \right]_0^{\frac{\pi}{4}} -$$

$$- \frac{1}{2} \int_0^{\frac{\pi}{4}} 1 \cdot \sin 2x dx = \frac{1}{2} \cdot \frac{\pi}{4} \cdot 1 - 0 +$$

$$+ \frac{1}{4} \left[\cos 2x \right]_0^{\frac{\pi}{4}} = \frac{\pi}{8} + 0 - \frac{1}{4} = \frac{\pi-2}{8}$$

$$\textcircled{5} \text{Tag } f(x) = \ln x - \frac{2(x-1)}{x+1} \quad \text{Da}$$

$$f(1) = 0 - 0 = 0$$

$$f'(x) = \frac{1}{x} - \frac{2(x+1) - 1 \cdot 2(x-1)}{(x+1)^2} =$$

$$= \frac{(x+1)^2 - 4x}{x(x+1)^2} = \frac{(x-1)^2}{x(x+1)^2} > 0 \quad \forall x > 1$$

$$\Rightarrow f > 0 \quad \forall x > 1$$

Tag $g(x) = \frac{x-1}{\sqrt{x}} - \ln x = \sqrt{x} - \frac{1}{\sqrt{x}} - \ln x$ (4)

Då $g(1) = 0$ $g'(x) = \frac{1}{2\sqrt{x}} + \frac{1}{2} \cdot x^{-3/2} - \frac{1}{x} =$

$$= \frac{x+1-2\sqrt{x}}{2x\sqrt{x}} = \frac{(\sqrt{x}-1)^2}{2x\sqrt{x}} > 0 \quad \forall x > 1$$

$$\Rightarrow g > 0 \quad \forall x > 1$$

$$\Rightarrow \frac{2(x-1)}{x+1} < \ln x < \frac{x-1}{\sqrt{x}} \quad \forall x > 1$$

(6.) Sätt $F(x) = f(x) - x$

$$F(a) = f(a) - a \geq a - a = 0$$

$$F(b) = f(b) - b \leq b - b = 0$$

Om $F(a) = 0$ eller $F(b) = 0$ har vi hittat (åtminstone) en rot till $x = f(x)$ i $[a, b]$. Om $F(a) > 0$ och $F(b) < 0$ kommer ekvationen $F(x) = 0$ ($\Leftrightarrow x = f(x)$) att ha åtminstone en rot i (a, b) enligt satsen om mellanliggande värden.

(8) (b) $\left| \int_{\sqrt{n}}^{\sqrt{n+1}} \sin(x^2) dx \right| = \left| \sin(\xi_n^2) (\sqrt{n+1} - \sqrt{n}) \right|$

$$\leq 1 \cdot \frac{\sqrt{n+1} - \sqrt{n}}{\sqrt{n+1} + \sqrt{n}} \xrightarrow{n \rightarrow \infty} 0 \quad \sqrt{n} \leq \xi_n \leq \sqrt{n+1}$$

Svar till tentor i inledande matematisk analys F1, tma970, ht 06

03-01-14

1. **(a),(b)** konvergent; **(c),(d)** divergent; **(e),(f),(h)** falskt; **(g)** sant

2. **(a)** 1, **(b)** e^6 3. lok. max: 0, lok. min: $\frac{21}{5}$, inflex.pkt: $-\frac{1}{5}, 0$, grafen:

4. **(a)** $\frac{2}{1+\tan\frac{x}{2}} + x + c$ **(b)** $\frac{24\pi}{5}$

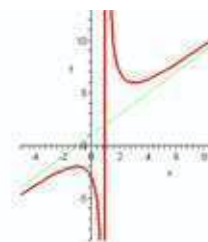
03-08-18

1. **(a),(b),(e),(f),(h)** konvergent; **(c),(d),(g)** divergent 2. **(a)** 3, **(b)** $\frac{3}{4}$

3. asymptoter: $x = 1, y = x + 1$, lok. max: -1 , lok. min: 3, grafen:

4. **(a)** $\ln(\sin^2 x + \sin x + 1) - \frac{2}{\sqrt{3}} \arctan\left(\frac{2}{\sqrt{3}}(\sin x + \frac{1}{2})\right)$ **(b)** π

5. $\ln(2 + \sqrt{3})$

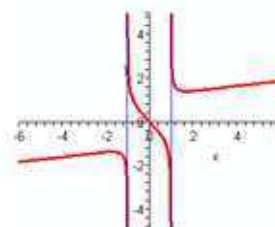

03-10-22

1. **(a),(d)** konvergent; **(b),(c)** divergent; **(f),(h)** deriverbar; **(e),(g)** ej deriverbar 2. **(a)** $\frac{1}{2}$ **(b)** -1 3. asymptoter: $x = \pm 1$,

lok. max: $-\sqrt{3}$, lok. min: $\sqrt{3}$, infl. pkt. $-3, 0, 3$, grafen:

4. **(a)** $6(\sqrt[6]{x} - \arctan\sqrt[6]{x}) + c$ **(b)** $\frac{\pi^2 - 8}{32}$

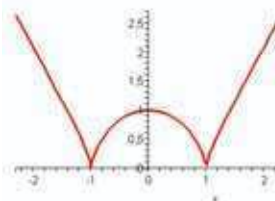
04-01-13

1. **(c),(d)** konvergent; **(a),(b)** divergent; **(e),(g)** finns; **(f),(h)** finns ej

2. **(a)** ex. ej **(b)** 0 3. lok.min: ± 1 , infl.pkt: $\pm\sqrt{3}$, grafen:

4. **(a)** $(x + \frac{1}{2})\ln(x^2 + x + 1) - 2x + \sqrt{3} \arctan\left(\frac{2x+1}{\sqrt{3}}\right) + c$

(b) $\frac{1}{\sqrt{5}}(\arctan\frac{4}{\sqrt{5}} - \arctan\frac{1}{\sqrt{5}})$ 5. $\frac{16}{27}(10\sqrt{10} - 1)$

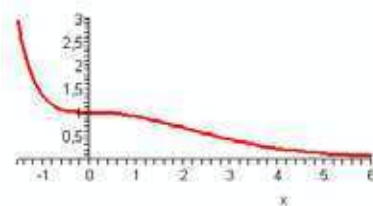
04-08-16

1. **(b),(d),(e),(f),(h)** konvergent; **(a),(c),(g)** divergent

2. **(a)** 1 **(b)** 1

3. asymptot: $y = 0$ i ∞ , infl.pkt: 0 och 2, grafen:

4. **(a)** $(\arctan\sqrt{x})^2$ **(b)** $\frac{\pi-2}{8}$

05-10-19

1. **(c)** falsk, övriga sanna 2. 0 3. **a)** f är deriverbar i alla punkter $x \neq 0$

b) lok. minimum i $x = -3 - 2\sqrt{2}$, maximum i 0, asymptot: $y = 0$

c) $F(x) = \begin{cases} 2\sqrt{-x} - \ln(1-x) - 2 \arctan\sqrt{-x} & \text{om } x < 0 \\ 2\sqrt{x} - 2 \ln(1+\sqrt{x}) & \text{om } x \geq 0 \end{cases}$

4. **a)** $D_f = [0, \infty[$, f är strängt konvex, asymptot: $y = 0$

b) $\ln(3 + 2\sqrt{2})$

